

## **Nadere analyse tijdelijk verblijf en ambulanceritten in Walcheren**

Deze bijlage beschrijft de resultaten van het onderzoek naar het aantal toeristen in het gebied rond de plaatsen Domburg en Westkapelle in Walcheren in de provincie Zeeland en een aantal gevolgen voor de vraag naar ambulancezorg. We geven antwoord op de volgende vier vragen:

- 1) Wat is het aantal toeristen dat in de zomerperiode in deze plaatsen verblijft?
- 2) Leidt dit tot een hogere vraag naar ambulancezorg?
- 3) Wat is in dat geval het effect op de rijtijden van de spoedeisende ambulancezorg?
- 4) Wat zijn de ervaringen van de ambulancedienst in Zeeland hieromtrent?

### **Aanleiding**

In het briefrapport 'Berekening gevoelige ziekenhuizen' van 16 april 2008 (briefrapportnummer 270142001) is een analyse gemaakt van de bereikbaarheid van de spoedeisende hulpafdelingen in Nederland. Een van de conclusies van dat rapport was dat er in Walcheren twee postcodegebieden zijn die buiten de 45-minuten bereikbaarheidsnorm voor de spoedeisende zorg vallen in het geval de spoedeisende hulp afdeling van het ziekenhuis in Vlissingen gesloten wordt. In de twee postcodegebieden wonen 4.100 mensen. Deze inwoners zijn niet de enige mensen die in de twee postcodegebieden verblijven. Aangezien het een toeristisch gebied is, is het ook van belang te weten hoeveel toeristen er komen en of dit een effect heeft op de vraag naar ambulancezorg.

### **Onderzoeksvragen**

#### *Vraag 1*

Kan het RIVM inzicht geven in het totale aantal mensen dat verblijft in de vierpositie postcodegebieden 4357 (Domburg) en 4361 (Westkapelle)? Het totale aantal omvat naast de inwoners (vast verblijf) namelijk ook toeristen (tijdelijk verblijf).

#### *Vraag 2:*

Hoe groot is de vraag naar spoedeisende ambulancezorg in deze twee postcodegebieden in het toeristische seizoen vergeleken met de vraag buiten het seizoen? En hoe verhoudt de vraag naar ambulancezorg in het betreffende gebied zich met die in de provincie Zeeland als geheel en in Nederland als geheel. Deze analyse geeft aan of in het betreffende gebied in Walcheren het toeristische seizoen effect heeft op de vraag naar ambulancezorg en of de vraag naar spoedeisende ambulancezorg in dit gebied in Walcheren anders is dan in Zeeland of Nederland.

#### *Vraag 3:*

Kan het RIVM aangeven of de gemiddelde rijtijd van spoedeisende ambulancezorg in het toeristenseizoen langer is dan buiten dit seizoen? Deze langere gemiddelde rijtijd zou veroorzaakt kunnen worden door verkeersdrukte en congestie op de wegen in Zeeland.

*Vraag 4:*

Wat zijn de bevindingen van de ambulancedienst in Zeeland met betrekking tot de bereikbaarheid van Domburg en Westkapelle in het toeristische seizoen?

**Aannames, selectie van ambulanceritten en terminologie**

*Onderzoeksgebied in Walcheren*

De postcodegebieden 4357 (Domburg) en 4361 (Westkapelle) in de gemeente Veere in Walcheren in de provincie Zeeland noemen we het 'onderzoeksgebied in Walcheren'.

*Tijdelijk verblijvende personen*

Het totale aantal mensen dat in een gebied verblijft, bestaat uit inwoners (vast verblijf) en een aantal toeristen, mensen die tijdelijk verblijven. We gaan in deze beschrijving voorbij aan personen die om zakelijke redenen een tijdelijk verblijf hebben. De veronderstelling is dat het aantal toeristen vele malen groter is dan het aantal mensen dat zakelijk een tijdelijk verblijf heeft. Het tijdelijke verblijf kan uitgesplitst worden naar verblijfsrecreanten en dagrecreanten.

Verblijfsrecreanten overnachten in het gebied. Dagrecreanten komen 's ochtends van elders en vertrekken in de loop van de dag ook weer. Er zijn te weinig cijfers beschikbaar om het aantal dagrecreanten in het onderzoeksgebied in Walcheren te schatten. Daarom laten we dagrecreanten buiten beschouwing. We definiëren tijdelijk verblijvende personen als verblijfsrecreanten.

*Toeristisch seizoen*

Er is geen eenduidige definitie van het toeristische seizoen. Verschillende organisaties hanteren eigen definities. Grofweg gaat het om de maanden juli en augustus en de vakantieperiodes rond Pasen, Hemelvaart en Pinksteren. Voor het beantwoorden van de tweede onderzoeksvraag is een definitie van het toeristische seizoen nodig. In dit onderzoek is bekeken welke definitie het beste past. Hiervoor zijn drie verschillende periodes onderzocht:

- A. De maanden juli en augustus
- B. De periode waarin de zomervakanties van de basisscholen en het voortgezet onderwijs vallen (in 2009 week 28 t/m 36)
- C. De periode waarin de bouwvakvakanties vallen (in 2009 week 30 t/m 34)

Het hanteren van deze verschillende definities voor het toeristische seizoen leidde niet tot wezenlijk verschillende conclusies. Daarom is ervoor gekozen om in deze analyse de maanden juli en augustus (optie A) te hanteren als toeristisch seizoen. Met de vakantieperiodes rond Pasen, Hemelvaart en Pinksteren wordt niets gedaan omdat verondersteld wordt dat deze periodes minder druk zijn dan de zomerperiode. In deze analyse wordt dus gesproken over binnen en buiten het toeristische seizoen, waarmee de maanden juli en augustus wordt bedoeld.

*Ritselectie, vraag naar spoedeisende ambulancezorg en rijtijden*

Voor vraag 2, de mogelijke extra vraag naar ambulancezorg, wordt de spoedeisende ambulancezorg beschouwd. Dit zijn inzetten van de ambulance met A1- of A2-urgentie. Een correcte registratie van rittijden is voor vraag 2 niet van belang. We gaan daarom uit van productiecijfers. Voor de analyse van de *rijtijden* in vraag 3 wordt verder gefilterd op inzetten met A1-urgentie en correct geregistreerde rijtijden. Bij A1-urgentie wordt met optische en akoestische signalen gereden en worden de hoogste rij snelheden gehaald. In de uitwerking van de vragen 2 en 3 wordt een nadere toelichting gegeven op de dataselectie. Voor deze analyses is gebruik gemaakt van informatie uit de landelijke

rittendatabase van Ambulancezorg Nederland (AZN), de sectororganisatie van de ambulancezorg. Hiervoor is toestemming gekregen van AZN.

Voor de definitie van de rijtijd van een ambulancerit sluiten we aan bij het *Uniform Begrippenkader Ambulancezorg*. Deze definitie wordt tevens gehanteerd in het Landelijk referentiekader spreiding en beschikbaarheid. De rijtijd van een ambulancerit is de tijdsduur tussen tijdstip vertrek ambulance en aankomst bij de locatie zo dicht mogelijk bij de patiënt. De vertreklocatie is niet zo van belang. Dit kan de standplaats zijn maar ook kan een ambulance onderweg opdracht krijgen voor een spoedinzet.

### **Vraag 1: aantal overnachtingen in het toeristische seizoen**

Voor cijfers over het aantal tijdelijk verblijvende personen is gesproken met de gemeente Veere, het *Kenniscentrum Kusttoerisme* in Vlissingen en het *Kenniscentrum Recreatie* in Den Haag. Deze bleken geen gedetailleerde cijfers over het aantal toeristen in het onderzoeksgebied in Walcheren te hebben. Ook het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) had deze gedetailleerde cijfers niet. Daarom is een schatting gemaakt op basis van de capaciteit van overnachtingsmogelijkheden (hotels, appartementen, campings, vakantiehuisen en locaties voor logies en ontbijt) en de bezettingsgraad van deze voorzieningen. Van de gemeente Veere is een overzicht gekregen van de overnachtingsmogelijkheden in haar gemeente. Dit overzicht is het uitgangspunt geweest voor de schatting van de capaciteit. Met alle appartementen, hotels en campings is telefonisch contact opgenomen en gevraagd naar hun capaciteit en bezettingsgraad.

#### *Resultaten*

*Tabel 1* geeft een overzicht van de voorzieningen voor toeristische overnachtingen in het gebied. In de tabel staat ook of er informatie is over de capaciteit en de bezettingsgraad gedurende het toeristische seizoen.

Uit *tabel 1* blijkt dat niet van alle voorzieningen bekend is wat de capaciteit en de bezettingsgraad is. Daarnaast is de bezettingsgraad voor een aantal voorzieningen een schatting waarbij een marge is aangehouden door de eigenaar. Voor campings en vakantiehuisjes geldt verder dat de boekingen per kampeerplaats of huisje wordt gedaan en het niet bekend is hoeveel personen daadwerkelijk in het huisje of op de kampeerplek verblijven. Kampeerplaatsen en huisjes kennen een maximum capaciteit, maar deze wordt lang niet altijd bereikt. Daarom is ook aan de eigenaars gevraagd of men een inschatting kon maken van het gemiddelde aantal mensen dat op een kampeerplaats of in een huisje verblijft. Al deze onzekerheden zijn meegenomen als marges in de schatting van het aantal tijdelijk verblijvende personen dat gedurende het toeristische seizoen dagelijks overnacht in het onderzoeksgebied in Walcheren. De schattingen in *tabel 2* zijn exclusief de inwoners (vast verblijf).

*Tabel 1: Aantal voorzieningen voor toeristische overnachtingen in het onderzoeksgebied in Walcheren.*

	Aantal voorzie- ningen	Aantal voorzieningen met informatie over de capaciteit	Aantal voorzieningen met informatie over de bezettingsgraad gedurende het toeristische seizoen
Appartementencomplexen	2	2	1
Hotels	23	16	14
Campings	7	6	6
Minicampings	15	9	7
Vakantiehuisjes, incl. huisjes op bungalowparken*	500	300	300
Logies en ontbijt, bed & breakfast*	50	50	50

\*: *Schattingen op basis van globale informatie.*

*Tabel 2: Capaciteit, gemiddelde bezettingsgraad en totale bezetting voor tijdelijk verblijf in het onderzoeksgebied in Walcheren.*

	schatting	marge
Totale capaciteit (aantal plekken)	13.500	12.000 - 14.500
Gemiddelde bezettingsgraad	86,5%	83,3% - 89,0%
Totale bezetting toeristische seizoenen (aantal personen)	11.500	10.000 - 12.500

### *Conclusies*

De capaciteit voor het aantal overnachtingen in het onderzoeksgebied in Walcheren, rond Domburg en Westkapelle, wordt geschat op 13.500 plekken. De marge is 12.000 tot 14.500. Met de geschatte bezettingsgraad in het toeristische seizoen leidt dat tot 11.500 tijdelijk verblijvende personen per dag (marge 10.000 tot 12.500). Dat is exclusief de 4.100 mensen die in dit gebied wonen. Er zijn geen cijfers bekend van het aantal bewoners dat buiten het gebied vakantie houdt, noch over het extra aantal mensen dat in het gebied verblijft omdat zij in deze periode in het toerisme of de horeca werken. De genoemde bezettingsgraden gelden expliciet voor het toeristische seizoen. Buiten het seizoen is de bezettingsgraad veel lager; de gemiddelde bezetting gedurende het jaar ligt rond de 30%.

Onze resultaten zijn voorgelegd aan het *Kenniscentrum Kusttoerisme* en aan de gemeente Veere. Zij achtten de cijfers waarschijnlijk. De resultaten zijn ook consistent met de beschikbare gegevens over de gehele gemeente Veere.

### **Vraag 2: vraag naar ambulancezorg in het toeristische seizoen**

Voor de beantwoording van deze vraag is gebruik gemaakt van ritgegevens uit de landelijke database ambulancezorg van Ambulancezorg Nederland (AZN). Uit deze database is een selectie van inzetten (productiecijfers) van de ambulancezorg gemaakt. Dat betekent dat alleen ritten voor de reguliere ambulancezorg zijn geselecteerd. Een aantal soorten vervoer wordt niet meegenomen, zoals vervoer ten behoeve van de huisartsenpost (HAP), het

mobiel medisch team (MMT), de officier van dienst geneeskundig (OvdG), voorwaardescheppende ritten en stand-by ritten. Zie voor een volledige toelichting op de selectie Bijlage 3 van het sectorrapport 'Ambulances in Zicht 2008' (AZN, 2009).

In de selectie van de productiecijfers zijn alleen spoedritten geselecteerd, inzetten met A1- en A2-urgentie. De productiegegevens geven een zuiver beeld van de werkelijke vraag naar ambulancezorg. Er wordt gekeken naar drie soorten inzetten:

- 1) declarabele ritten, die tot vervoer leiden;
- 2) 'eerste hulp ter plekke' ritten, waarbij wel hulp wordt verleend maar geen vervoer wordt gegeven; en
- 3) 'loze ritten', waarvoor wel een ambulance is ingezet, maar waarbij geen patiënt wordt aangetroffen.

### Resultaten

Tabel 3 geeft de resultaten. In totaal waren er in 2009 in het onderzoeksgebied in Walcheren 175 spoedinzetten; 65 in het toeristische seizoen en 110 daarbuiten. Gecorrigeerd voor het verschil in de duur van beide tijdsperiodes zijn er in het onderzoeksgebied in Walcheren in het toeristische seizoen 2,89 keer zoveel ritten als daarbuiten. Voor de provincie Zeeland geldt dat er in het toeristische seizoen 1,15 keer zoveel spoedritten zijn in vergelijking met de periode daarbuiten. Voor Nederland is deze factor 0,95 en zijn er dus in het toeristische seizoen minder ritten dan daarbuiten. Al deze verschillen zijn *significant*. Dat wil zeggen dat de kans uiterst klein is (minder dan 0,1%) dat de gevonden verschillen op toeval berusten.

Tabel 3: Verschillen in het aantal spoedeisende ambulance-inzetten binnen en buiten het toeristische seizoen in het onderzoeksgebied in Walcheren, de provincie Zeeland en in Nederland, 2009.

Regio	Inwoners (x 1.000)	Totaal aantal spoedritten	Aantal spoedritten in het toeristische seizoen	Aantal spoedritten buiten het toeristische seizoen	Verhouding binnen en buiten toeristische seizoen
Onderzoeksgebied in Walcheren	4,1	175	65	110	2,89
Provincie Zeeland	380,6	14.966	2.856	12.110	1,15
Geheel Nederland	16.398,5	644.999	104.526	540.473	0,95

Verder is onderzocht of de vraag naar spoedeisende ambulancezorg in het onderzoeksgebied in Walcheren, gezien het aantal (vaste) inwoners, in het toeristische seizoen hoger is dan in de provincie Zeeland en in Nederland als geheel. Het blijkt dat de vraag naar spoedritten (A1- en A2-urgentie) in het toeristische seizoen in het onderzoeksgebied in Walcheren 2,07 keer zo groot is als in Zeeland als geheel en 2,44 keer zo groot als in Nederland.

### Conclusies

In 2009 waren in het onderzoeksgebied in Walcheren 175 spoedritten, overeenkomend met gemiddeld ongeveer elke twee dagen één spoedeisende ambulance-inzet. In het toeristische seizoen loopt dit op tot ruim één per dag. Buiten het toeristische seizoen loopt dit terug tot iets meer dan één per drie dagen. De vraag naar spoedritten in het onderzoeksgebied in Walcheren is in het

toeristische seizoen 2,89 keer zo groot als buiten het toeristische seizoen. De vraag naar spoedeisende ambulancezorg in het toeristische seizoen in dit gebied is, afgezet tegen het aantal inwoners, 2,07 keer hoger dan in de provincie Zeeland en 2,44 keer hoger dan in Nederland als geheel.

### Vraag 3: ritduur in het toeristische seizoen

Voor de beantwoording van deze vraag is een extra selectie op de productieaantallen uit vraag 2 uitgevoerd. In de eerste plaats zijn ambulance-inzetten met A1-urgentie geselecteerd. Alleen dan mag met akoestische en optische signalen worden gereden. Omdat de rijtijden worden geanalyseerd, is aangesloten bij de meetplannen van AZN. Deze geven criteria voor de selectie van ritten ten behoeve van een rijtijdenanalyse (AZN, 2009). Dit houdt ondermeer in dat de vertrektijd van de ambulance en het tijdstip van aankomst ter plekke van het incident goed moeten zijn geregistreerd. Voor het onderzoeksgebied in Walcheren zijn van 126 A1-ritten valide gegevens beschikbaar.

Op 1 februari 2009 is in Domburg een extra standplaats ingericht (die overigens later is verplaatst naar Oostkapelle). Hierdoor zijn de aanrijtijden naar het onderzoeksgebied korter geworden. Analyse wijst uit dat dit gemiddeld ongeveer 3 minuten scheelt. Dat betekent dus dat in januari 2009 de rijtijden naar het onderzoeksgebied langer zijn vanwege een ander spreidingsplan en niet vanwege congestieproblemen. Daarom wordt voor de beantwoording van deze vraag voor het onderzoeksgebied de maand januari buiten beschouwing gelaten. Er blijven nog 119 A1-ritten over die gemaakt zijn naar het onderzoeksgebied van februari 2009 tot en met december 2009.

#### Resultaten

Tabel 4 geeft de resultaten van de verschillen in gemiddelde rijtijd van A1-ritten binnen en buiten het toeristische seizoen voor de drie onderscheiden regio's. De verschillen in rijtijden binnen en buiten het toeristische seizoen zijn relatief klein. De verschillen tussen de onderscheiden regio's zijn groter. De gemiddelde rijtijd in het onderzoeksgebied in Walcheren in het toeristische seizoen is iets hoger dan buiten het toeristische seizoen (exclusief januari). Dat is echter geen significant verschil en kan dus ook op toeval berusten.

Tabel 4: Gemiddelde rijtijd voor ambulance spoedritten met A1-urgentie binnen en buiten het toeristische seizoen voor het onderzoeksgebied in Walcheren, de provincie Zeeland en geheel Nederland, 2009

Regio	Gemiddelde rijtijd in het toeristische seizoen (min:sec)	Gemiddelde rijtijd buiten het toeristische seizoen (min:sec)	Vershil (seconden)	Significant (95%)
Onderzoeksgebied in Walcheren	10:16	10:01	15	Nee
Provincie Zeeland	8:06	7:44	22	Ja
Geheel Nederland	6:45	6:48	-3	Ja

Behalve naar de gemiddelde rijtijd is ook gekeken naar het percentage ritten waarbij de rijtijd 'lang' is. Voor de definitie van 'lang' is aangesloten bij de 12 minuten rijtijd die wordt gehanteerd in de bereikbaarheidsnorm in het Landelijk

Referentiekader Ambulancezorg. Deze norm wordt gehanteerd in de berekening van de spreiding van standplaatsen. In de analyse is het aantal ritten geteld waarbij de rijtijd langer is dan 12 minuten. Ook hier zien we dat in januari het aantal ritten met een ritduur van meer dan 12 minuten hoger is dan in de rest van het jaar (57% om 29%). Daarom is ook in deze analyse voor het onderzoeksgebied in Walcheren de maand januari buiten beschouwing gelaten. De resultaten staan in *tabel 5*.

*Tabel 5: Aantal en percentage ritten in het onderzoeksgebied in Walcheren, in de provincie Zeeland en in geheel Nederland, met een rijtijd groter dan 12 minuten, verdeeld naar binnen en buiten het toeristische seizoen, 2009.*

Regio	Aantal ritten met rijtijd groter dan 12 minuten		Totaal aantal ritten		Aandeel ritten met een rijtijd groter dan 12 minuten (%)		Significant (95%)
	Binnen toer. seizoen	Buiten toer. seizoen	Binnen toer. seizoen	Buiten toer. seizoen	Binnen toer. seizoen	Buiten toer. seizoen	
Onderzoeksgebied in Walcheren	12	22	50	69	24,0	31,9	Nee
Provincie Zeeland	293	967	1800	7325	16,3	13,2	Ja
Geheel Nederland	4.683	24.081	64.613	329.613	7,2	7,3	Nee

In het onderzoeksgebied in Walcheren is het aantal ritten met een langere rijtijd dan 12 minuten in het toeristische seizoen lager dan buiten het toeristische seizoen (exclusief januari). Het verschil is echter niet significant en kan dus ook op basis van toeval optreden. We kunnen niet concluderen dat het aantal ritten met een lange rijtijd in het onderzoeksgebied in Walcheren in het toeristische seizoen toeneemt. Deze conclusie kunnen we wel trekken voor de provincie Zeeland. In het toeristische seizoen zijn er meer lange ritten dan buiten het toeristische seizoen. Voor geheel Nederland is er op dit punt geen verschil.

#### *Conclusies*

In het onderzoeksgebied in Walcheren zijn er geen significante verschillen in rijtijd gevonden tussen de A1-ritten in het toeristische seizoen en A1-ritten buiten het toeristische seizoen. In Zeeland en Nederland zijn wel significante verschillen gevonden. De verschillen zijn echter klein. Ook is er geen verschil gevonden tussen het toeristische en het niet-toeristische seizoen in het aantal ritten met een rijtijd van meer dan 12 minuten.

Ondanks de extra standplaats is de gemiddelde rijtijd van A1-ritten in het onderzoeksgebied in Walcheren met ruim 10 minuten hoger dan in de provincie Zeeland (ongeveer 8 minuten) en Nederland (ongeveer 6 minuten en 45 seconden). Dat heeft onder andere te maken met het verschil in spreiding van ambulancestandplaatsen in de drie gebieden. De dichtstbijzijnde standplaats voor het onderzoeksgebied in Walcheren is gemiddeld verder weg dan in Zeeland en Zeeland kent gemiddeld weer een minder dicht net van standplaatsen dan Nederland als geheel.

Dit zien we ook terug in het verschil in het percentage ritten met een rijtijd van meer dan 12 minuten in de drie regio's. Walcheren heeft een beduidend hoger percentage dan Zeeland en Zeeland weer een beduidend hoger percentage dan Nederland. Voor Walcheren is het verschil in lange rijtijden in het toeristische seizoen echter niet aantoonbaar anders dan buiten het toeristische seizoen. In Zeeland als geheel zien we wel meer ritten met een lange rijtijd.

#### **Vraag 4: ervaringen van de ambulancedienst**

Hieronder volgt een reactie van Connexxion Ambulancezorg, de ambulancedienst in Zeeland. We hebben hun gevraagd naar hun bevindingen omtrent de bereikbaarheid van Domburg en Westkapelle in het toeristische seizoen. Ze hebben een reactie gegeven die verder gaat dan alleen het toeristische seizoen. Omwille van de volledigheid is hun reactie hier integraal opgenomen.

De ambulancedienst ziet een cumulatie van een viertal effecten waardoor de bereikbaarheid van het onderzoeksgebied onder druk komt te staan:

1. In de zomer ervaart de ambulancedienst inderdaad een grotere zorgvraag. Daarmee is er een verhoogde kans op gelijktijdigheid en dus ook een grotere kans op langere responstijden.
2. Vooral op hoogtij momenten, tijdens de (zomer)vakantie met mooi weer, wordt er meer congestie op B-wegen ervaren, speciaal naar het strand en terug.
3. Verder leidt de fusie van de SEH's van Vlissingen en Goes tot meer besteld vervoer en langere rijtijden. Dit gegeven leidt ook weer tot een lagere beschikbaarheid van ambulances. Connexxion zegt hier tot nu nog beperkt last van te hebben omdat vooralsnog alleen de afdelingen Gynaecologie en Kindergeneeskunde naar Vlissingen zijn verplaatst. Per 1 januari 2011 is de volledige sluiting van de SEH in Vlissingen voorzien. Dan verwacht Connexxion een verdere toename van het besteld vervoer.
4. Door sluiting van de SEH in Vlissingen moet de bereikbaarheid van de SEH opgevangen worden door een uitbreiding van de spreiding van de ambulancezorg rondom het onderzoeksgebied in Walcheren. Voor de realisatie van de standplaats op 1 februari 2009 is extra financiering beschikbaar gesteld. Voor de exploitatie echter niet.

De laatste twee effecten staan overigens los van een verhoogde vraag ten gevolge van toerisme en het tijdelijk verblijf in het onderzoeksgebied.

#### *Conclusies*

Connexxion Ambulancezorg ervaart in het toeristische seizoen dus een combinatie van een verhoogde vraag én meer congestie op B-wegen tijdens hoogtij dagen. Verder ziet Connexxion gedurende het hele jaar een sterker wordende discrepantie tussen vraag en aanbod als gevolg van een toename van het besteld vervoer en een verhoogde paraatheidsvraag ten gevolge van het wegvallen van de SEH in Vlissingen.

#### **Eindconclusie**

In het toeristische seizoen verblijven er in het onderzoeksgebied vier tot vijf keer zoveel mensen als buiten het toeristische seizoen. Dit leidt tot een verdrievoudiging van de vraag naar ambulancezorg. Het gaat daarbij echter om een gering aantal ritten; buiten het toeristische seizoen is er gemiddeld één keer in de drie dagen een spoedrit. In het toeristische seizoen is dit gemiddeld elke

dag één rit. Uit de rittenstatistieken blijkt deze verhoogde vraag geen groot effect te hebben op de gemiddelde rijtijden van ambulances en op het voorkomen van ritten met een langere rijtijd dan 12 minuten.

Het instellen van een extra standplaats in de buurt van het onderzoeksgebied heeft wel geleid tot kortere rijtijden. Gemiddeld zijn de rijtijden 3 minuten korter.

De ervaringen van de ambulancedienst komen voor een deel overeen met deze bevindingen. Connexxion ervaart een verhoogde vraag in het toeristische seizoen en dit blijkt ook uit de analyse. Deze verhoogde vraag in het toeristische seizoen leidt volgens Connexxion ook tot meer congestie op B-wegen. Wij hebben echter niet kunnen vaststellen dat de congestie op de verkeerswegen in het onderzoeksgebied in Walcheren in het toeristische seizoen leidt tot een hogere rijtijd. De analyse geeft niet aan dat ritten in het toeristische seizoen langer duren dan buiten het toeristische seizoen. Dat sluit overigens niet uit dat in bijzondere gevallen wel degelijk congestie op B-wegen kan ontstaan.

### **Referenties en bronnen**

- Ambulancezorg Nederland (AZN). Ambulances in-zicht 2008. Zwolle: AZN 2009.
- Gemeente Veere. Overzichten van hotels, appartementen, campings en minicampings in de gemeente Veere. Data 2010.
- Kenniscentrum Kusttoerisme. Toeristische trendrapportage, Zeeland in cijfers 2008-2009. Kenniscentrum Kusttoerisme, 2009.
- Rothman KJR, Greenland S, Lash TL. 2008. Modern Epidemiology. Third Edition. Wolters Kluwer | Lippincott Williams & Wilkins.

### **Met dank aan**

- René Dekker, gemeente Veere
- Rosa van Rosendaal, Kenniscentrum Kusttoerisme
- Michiel Wildschut en John Nootebos, Connexxion Ambulancezorg